

Development of Concept Mapping Learning Activity Packages on Development of the Ayutthaya Kingdom of Prathom Suksa 5 Students at Banpasaeng School, Sam Ngam District, Phichit Province

Chanutthanun Nobphakhun¹ and Chaowarit Jongkatkorn²

Received: February 27, 2023

Revised: March 23, 2023

Accepted: May 17, 2023

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the efficiency of the concept mapping learning activity packages on Development of the Ayutthaya Kingdom of Prathom Suksa 5 students at Banpasaeng School, Sam Ngam District, Phichit Province based on 80/80 criterion; 2) to compare learning achievement by the test before class and after class with the concept mapping learning activity packages on Development of the Ayutthaya Kingdom of Prathom Suksa 5 students at Banpasaeng School, Sam Ngam District, Phichit Province; and 3) to study the student satisfaction towards learning with the concept mapping learning activity packages on Development of the Ayutthaya Kingdom of Prathom Suksa 5 students at Banpasaeng School, Sam Ngam District, Phichit Province. The target population used in the research was 7 students in Prathom Suksa 5. The research tools consisted of 1) the concept mapping learning activity packages on Development of the Ayutthaya Kingdom; 2) pre-class knowledge test and after class with the difficulty value ranged from 0.25–0.71, the discrimination power ranged from 0.29–0.64, and

¹⁻² Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: aoy50411452@gmail.com, Tel. 098-9906283

the confidence value for the entire paper was 0.92; 3) a satisfaction questionnaire on the learning activity packages had the confidence value 0.89. Data were analyzed using mean, percentage, standard deviation and t-test dependent. The results showed that 1) concept mapping learning activity packages on the development of the Ayutthaya Kingdom had efficiency of 89.43/86.67 which was higher than the 80/80 criterion; 2) the learning achievements of the students who studied with the concept map learning activity packages on the development of the Ayutthaya kingdom were higher than before class that was statistically significant at the .05 level; 3) the satisfaction of the students towards the concept map learning activity packages on the development of the Ayutthaya kingdom was at a high level (\bar{x} = 4.19, S.D. = 0.72).

Keywords: Learning Activity Packages, Concept Map, Development of the Ayutthaya Kingdom

พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ชนันทันท์ นพคุณ¹ และชาวฤทธิ์ จงเกษกรณ์²

Received: February 27, 2023

Revised: March 23, 2023

Accepted: May 17, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร กลุ่มประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา 2) แบบทดสอบวัดความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.25–0.71 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.29–0.64 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการทดสอบค่าที่ t- test dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา มีประสิทธิภาพ 89.43/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการ

¹⁻² มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Corresponding author, e-mail: aoy50411452@gmail.com, Tel. 098-9906283

เรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.72)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการเรียนรู้, แผนผังมโนทัศน์, พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาสังคมให้คนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมเป็นคนมีคุณภาพ คุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยะ ธรรมทางปัญญาและความงดงามทางจิตใจ การศึกษาสร้างให้คนมีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับคนทุกวัย ทั้งนี้การศึกษาของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงมาหลายยุคหลายสมัยเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพของสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์นั้น ครูส่วนใหญ่จะใช้วิธีสอน แบบบรรยายอย่างเดียว ไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อ และผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อยมาก เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ น่าเบื่อหน่าย และต้องท่องจำทำให้ผู้เรียนไม่เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ไม่สนใจเรียน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อย ไม่สามารถลำดับเหตุการณ์และเชื่อมโยงสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์ได้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาประวัติศาสตร์ค่อนข้างต่ำ ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพราะวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่สำคัญต่อการสร้างคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสมาชิกในสังคมและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถรักษาอารย ธรรมชาติให้อยู่คู่กับสังคมมนุษย์ต่อไป จากความสำคัญดังกล่าวจะเห็นว่าวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีคุณค่าที่ดี มีหลักธรรม คุณธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในปัจจุบันได้ดังนั้นเพื่อให้ การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ต้องอาศัยผู้สอน เป็นกำลังสำคัญ ผู้สอนต้องเปลี่ยนการสอนจากวิธีบรรยายมาเป็นการสอนวิธีต่าง ๆ ด้วยเหตุและผล มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมี ความยืดหยุ่นสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่และเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชนและแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง หรือเป็นสื่อที่ผู้เรียนผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง นำสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้โดยใช้วิจารณญาณ ช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ของชุดวิชา ศิริวงศ์ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนจะยึดรูปแบบเดิม ๆ ย่อย ยากที่จะทำให้ผู้เรียนสร้างความคิดรวบยอดหรือโมทัศน์ทางประวัติศาสตร์ได้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางแก่ ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

แผนผังความคิดเป็นการแสดงโครงสร้างของความคิด กระบวนการคิด ความสัมพันธ์ของกระบวนการคิดตั้งต้นจนจบ เป็นแผนผังหรือแผนภาพที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่าง ๆ จากความคิดหลักไปสู่ความคิดรองและความคิดย่อย ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ สี เครื่องหมายสัญลักษณ์และภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้น ๆ ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิดได้ชัดเจน (ทิตนา เขมมณี, 2560)

จากการศึกษาและสำรวจสภาพปัญหาในรายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแซง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างต่ำ นักเรียนไม่สามารถเล่าลำดับพัฒนาการอาณาจักรอยุธยาได้ โดยผู้เรียนมีปัญหาด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ความเป็นมาของชาติไทย จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา พบว่า การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้สามารถช่วยแก้ปัญหาให้นักเรียนเบื่อหน่ายและไม่สนใจการเรียนวิชาสังคมศึกษาได้ โดยการจัดการเรียนรู้จะเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา ทำให้สามารถแก้ปัญหาทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยจึงได้ทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มาใช้แก้ปัญหาเพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “พัฒนาการชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Research) ผู้วิจัยได้ ดำเนินการดังนี้

กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 คน การวิจัยครั้งนี้โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา จำนวน 5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ

ชุดที่ 1 เรื่อง หลักฐานที่ใช้ในการศึกษาประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา

ชุดที่ 2 เรื่อง กำเนิดอาณาจักรอยุธยา

ชุดที่ 3 เรื่อง ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ชุดที่ 4 เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

ชุดที่ 5 เรื่อง ลักษณะการปกครองสมัยอยุธยา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 10 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา จำนวน 5 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้เนื้อหาสาระในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อาณาจักรอยุธยา จำนวน 5 ชุดกิจกรรม ใช้เวลา 10 ชั่วโมง รายละเอียดการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล

2) ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ จากหนังสือตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด จัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้

3) ศึกษาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากเอกสาร ตำรา

4) ศึกษาทฤษฎี หลักการ และแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนผังมโนทัศน์ จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ

5) วิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

6) สร้างรูปแบบการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแผนผังมโนทัศน์ จำนวน 5 ชุดกิจกรรม ใช้เวลาในการสอน 10 ชั่วโมง ไม่รวมการปฐมนิเทศ การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

7) การหาคคุณภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีดังนี้

(1) นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยาที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการออกแบบความเหมาะสมกับวัยผู้เรียนและด้านเนื้อหาสาระไปพิจารณาความสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งทุกข้อมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

(2) นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 30 คน

(3) นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้จริงกับประชากร/กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัด จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน ประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและวิธีการสร้างแบบทดสอบตลอดจนวิธีการหาคคุณภาพแบบทดสอบ

2) กำหนดจุดประสงค์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และมาตรฐานและตัวชี้วัด

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 คนเพื่อพิจารณาความสอดคล้องของแบบทดสอบและจุดประสงค์ ความเหมาะสมของภาษา หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

5) นำแบบทดสอบที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแล้วมาเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ถึง 1.00 เป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ ซึ่งแบบทดสอบทุกข้อมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

6) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น โดยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.25-0.71 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ 0.29-0.64 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

7) จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้ในการศึกษากับกลุ่มประชากรต่อไป

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร จำนวน 10 ข้อ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1) ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากหนังสือวิจัยเบื้องต้น เช่น วิจัยทางการศึกษา วิจัยทางสังคมศาสตร์ วิจัยในชั้นเรียน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) แบบ 5 ระดับ

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม พิจารณาความสอดคล้อง ซึ่งแบบสอบถามทุกข้อมีค่าความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านหนองโสน อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 30 คน ที่ผ่านการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค (Cronbach) โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

5) จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วไปใช้ศึกษากับประชากรต่อไป

วิธีการดำเนินงานวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้จัดกิจกรรมกับประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 7 คน โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยตนเองใช้เวลารวมทั้งสิ้น 10 ชั่วโมง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ตามขั้นตอนดังนี้

1) การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ แล้วทำการเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

2) ดำเนินการจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งแต่ละเรื่องได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

3) การทดสอบหลังเรียน (Post-test) เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการศึกษา ให้นักเรียนทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับแบบก่อนเรียน

4) สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสว่างงาม จังหวัดพิจิตร จำนวน 12 ข้อ และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากการทดสอบหลังเรียน

5) นำผลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียนและศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรม

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสว่างงาม จังหวัดพิจิตร มีผลดังต่อไปนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสว่างงาม จังหวัดพิจิตร มีประสิทธิภาพ 89.43/86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 1 ค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสว่างงามจังหวัดพิจิตร

	คะแนนจากการทดสอบระหว่างเรียน (E1)						คะแนนจากการทดสอบหลังเรียน (E2)
	ชุด 1	ชุด 2	ชุด 3	ชุด 4	ชุด 5	รวม	
คะแนนเต็ม	10	10	10	10	10	50	30
\bar{X}	9.00	8.86	9.43	9.14	8.29	44.71	26.00
S.D.	0.82	0.69	0.53	0.69	0.49	0.73	0.82
ร้อยละ	90.00	88.57	94.29	91.43	82.86	89.43	86.67

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสว่างงาม จังหวัดพิจิตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t
หลังเรียน	7	30	26.00	0.82	21.46**
ก่อนเรียน	7	30	16.14	1.35	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$ S.D. = 0.72)

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

ข้อ	เรื่อง	N=7		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
	ด้านการจัดทำรูปเล่ม			
1	รูปเล่มสวยงามและมีความคงทนถาวร	4.17	0.79	มาก
2	ใช้ภาษาเข้าใจง่ายและสื่อความได้ตรงตามวัตถุประสงค์	4.07	0.78	มาก
3	เนื้อเรื่องมีความสัมพันธ์ต่อเนื้อเรื่องลำดับจากง่ายไปหายาก	4.30	0.75	มาก
4	รูปแบบใบความรู้ แบบฝึกทักษะ เข้าใจง่าย เหมาะสมน่าสนใจ ทำให้ใ้ห้อยากเรียน	4.07	0.83	มาก
	เฉลี่ย	4.15	0.79	มาก
	ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้			
5	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง	4.10	0.88	มาก
6	นักเรียนมีความกระตือรือร้น	4.30	0.53	มาก
7	ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ใช้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ	4.33	0.61	มาก

ข้อ	เรื่อง	N=7		ระดับความพึงพอใจ
		\bar{X}	S.D.	
8	นักเรียนเลือกแหล่งวิทยาการความรู้ในการศึกษาค้นคว้า	4.33	0.48	มาก
	เฉลี่ย	4.27	0.63	มาก
	ด้านประโยชน์ต่อการเรียน			
9	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียน มีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง	4.20	0.71	มาก
10	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีสมาธิ และสามารถควบคุมตนเองได้	4.07	0.69	มาก
11	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.07	0.87	มาก
12	การเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถช่วยให้นักเรียน มี ผลการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น	4.33	0.61	มาก
	เฉลี่ย	4.17	0.72	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.19	0.72	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาการชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สรุปผลดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีประสิทธิภาพ 89.43 /86.67 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านป่าแขวง พุทธศักราช 2563 คู่มือครู เทคนิค และวิธีการจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในด้านเนื้อหา ภาษา เวลา และผ่านการทดลองเพื่อนำมาปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ โดยนำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง ในการจัดการเรียนการสอนนั้นได้ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 คน เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้

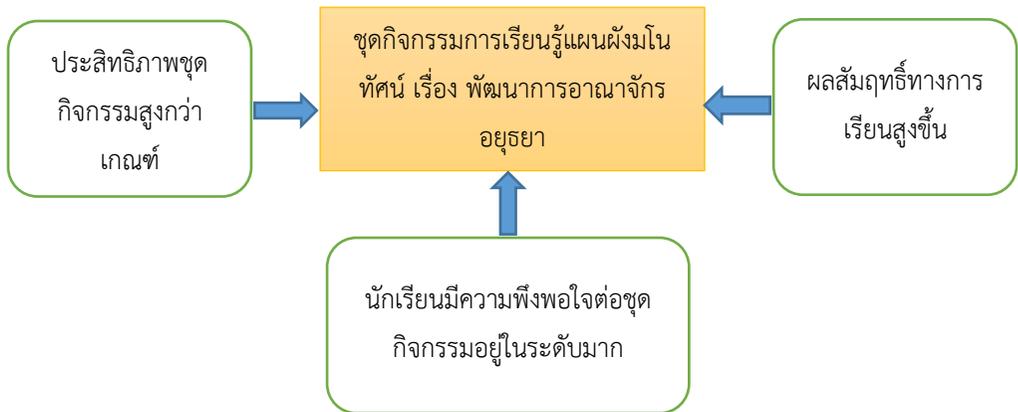
แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ตามแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2546) กล่าวไว้ว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำคำสั่งหรือ ตัวอย่างวิธีทำที่ไม่ยาวเกินไปเพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อนักเรียนและตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก ในส่วนของภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของนักเรียน แยกแบบฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ยาวเกินไปและมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เนื้อหาที่ใช้เป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยและใกล้ตัวนักเรียนเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ซึ่งตรงกับหลักการเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ สามารถสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนแต่ละคนได้มากที่สุด เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม สติปัญญาและประสบการณ์ ฉะนั้นการทำแบบฝึกแต่ละเรื่องจึงมีตั้งแต่ง่าย ปานกลาง จนถึงระดับค่อนข้างยาก เพื่อให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึก นอกจากนี้ สี สัน รูปภาพ และข้อความ ที่มีในชุดกิจกรรมสามารถสร้างความเข้าใจและก่อให้เกิดความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย และหัวใจสำคัญ คือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเป็นแบบแผนที่สามารถประเมินพัฒนาการและจำแนกความเจริญของงานของนักเรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพร จันลาวังค์ (2562) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.07/88.10 ซึ่งประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวงอำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก 1) การสร้างเครื่องมือในการวิจัยที่ผ่านกระบวนการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและมีการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำมาใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 2) กระบวนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ฝึกค้นคว้าข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคม อีกทั้งยังมีแรงจูงใจจากการประเมินผลงานของนักเรียน ทำให้นักเรียนพยายามพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น เกิดความภาคภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จและเกิดเป็นแรงจูงใจในการเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิษฐา กมลรัตน์ (2557) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมาก โดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร มีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด และครูได้แจ้งผลการประเมินแบบทดสอบหลังเรียนให้นักเรียนทราบทันที ซึ่งการที่ได้รับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ จะทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตนเอง อีกทั้งการได้รับการเสริมแรงทางบวกจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนต้องการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของประภัสสร กาญจนชัย (2563) ใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะผังมโนทัศน์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะผังมโนทัศน์อยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ได้องค์ความรู้ใหม่คือ 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร อยู่ในระดับมาก

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ดังนั้น จึงสามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์ไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนอื่น ๆ ได้

2. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แผนผังมโนทัศน์เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านป่าแขวง อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้ ทางโรงเรียนควรให้การสนับสนุนส่งเสริมนำชุดกิจกรรมไปใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูผู้สอนควรดูแลช่วยเหลือ แนะนำนักเรียน เมื่อเกิดปัญหา คอยกระตุ้นให้กำลังใจ คอยควบคุมเรื่องเวลาและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ก่อนที่จะนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ครูควรศึกษาวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้และควรมีการลองทำกิจกรรมก่อนวันทำกิจกรรม เพื่อแนะนำให้กับนักเรียนได้
3. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูผู้สอนควรดูแลช่วยเหลือ แนะนำนักเรียน เมื่อเกิดปัญหา คอยกระตุ้นให้กำลังใจ คอยควบคุมเรื่องเวลาและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสตร์ และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชุตินา ศิริวงศ์. (2551). *การจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ณัฐภาพร จันลาวงค์. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบแผนผังความคิด เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทิตินา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภัสสร กาญจนชัย. (2563). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะผังมโนทัศน์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม์*, 7(9), 250-264.

สุนิษฐา กมลรัตน์. (2557). การส่งเสริมความเข้าใจโมเดลทางวิทยาศาสตร์เรื่องการเจริญเติบโตของพืชดอกโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น ร่วมกับแผนผังโมเดล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2546). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.